

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞINA

10.08.2022 tarihinde aşçı kadrosunda Milli Eğitim Bakanlığına atandım. Halen Milli Eğitim Bakanlığında aşçı kadrosunda görev yapmaktayım. **(EK-1: Hizmet Cetveli Belgesi)**

.. Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi mutfak bölümü mezunu olarak**(EK-2: Diploma Örneği)** teknisyen unvanını kazanmama ve aşçı kadrosuna ilişkin işlerin teknik nitelikli asli bir iş olmasına rağmen kadrom yardımcı hizmetler sınıfında değerlendirilmekte ve mali ve özlük haklarım bu kapsamda değerlendirilmektedir. Halbuki öğrenim gördüğüm alanda mesleğimi sürdürmem, teknisyen unvanını ihraz etmem ve ifa ettiğim görevin asli ve teknik bir iş olması karşısında kadromun teknik hizmetler sınıfında bulunması gerekmektedir.

Aşçı kadrosunda bulunanlar, meslek liselerinin mutfak bölümünden mezun olmaları dolayısıyla teknisyen unvanına sahiptir. Uygulamada hem aşçı hem de mutfak teknisyeni kavramlarının bulunması her ne kadar idarelerce kavram karmaşası yaratmış gibi gözükse de yapılan iş aynıdır. Bu doğrultuda teknisyen unvanını ihraz edenlerden oluşan aşçı kadrosunun yardımcı hizmetler sınıfında olduğunun kabulü mümkün değildir. Aksine ilişkin hiçbir değerlendirme olmamasına rağmen idarelerin ve yargı makamlarının ikili ve çelişkili işlemlerine son verilmesi amacıyla makamınıza yaptığım başvurum zorunlu hale gelmiştir. Şöyle ki;

1- 657 Sayılı Devlet Memurları 3.maddesinin sınıflandırma başlıklı a fıkrasında “Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurların görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.” **şeklinde**dir.

Dolayısıyla hizmet sınıflarının ve memurların sınıflandırmasında, görevin gerektirdiği niteliklerin ve mesleklerin ölçüt alınacağı açıktır.

2-657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36.maddesinde, Teknik Hizmetler Sınıfı: “Bu Kanunun kapsamına giren kurumlarda meslekleriyle ilgili görevleri fiilen ifa eden ve meri hükümlere göre yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, jeolog, hidrojeolog, hidrolog, jeofizikçi, fizikçi, kimyager, matematikçi, istatistikçi, yön eylemci (Hareketaraştırmacısı), matematiksel iktisatçı,ekonomici ve benzeri ile teknik öğretmen o kullarından mezun olup da, öğretmenlik mesleği dışında teknik hizmetlerde çalışanlar; Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi veya bölümlerinden mezun şehir plancısı, yüksek şehir plancısı, yüksek Bölge Plancısı, 3437 ve 9/5/1969 tarih 1177 sayılı Kanunlara göre bütün eksperleri yetiştirilenler ile müskirat ve çay eksperleri, fen memuru, yüksek tekniker, tekniker teknisyen ve emsali teknik unvanlara sahip olup, en az orta derecede mesleki tahsil görmüş bulunanlar; Teknik Hizmetler sınıfını teşkil eder. “ **şeklinde;** **Yardımcı Hizmetler Sınıfı:** “Yardımcı hizmetler sınıfı, kurumlarda her türlü yazı ve dosya dağıtmak ve toplamak, müracaat sahiplerini karşılamak ve yol göstermek; hizmet yerlerini temizleme, aydınlatma ve ısıtma işlerinde çalışmak veya basit iklim rasatlarını yapmak; ilaçlama yapmak veya yaptırmak veya tedavi kurumlarında hastaların ve hastanelerin temizliği ve basit bakımı ile ilgili hizmetleri yapmak veya kurumlarda koruma ve muhafaza hizmetleri gibi **ana hizmetlere yardımcı mahiyetteki görevlerde** her kurumun özel bünyesine göre ve yine bu mahiyette olmak üzere

ihdasına lüzum gördüğü yardımcı hizmetleri ifa ile görevli bulunanlardan 4 üncü maddenin (D) bendinde **tanımlananların dışında kalanları kapsar.** ”şeklinde tanımlanmıştır.

Mezkur Kanunun yapmış olduğu bu tanımlardan teknik hizmetler sınıfının **meslek ölçüt alınarak; meslekleriyle ilgili görevleri fiilen ifa eden** ve sayılan unvanların...**teknisyen** ve emsali teknik **unvanlara sahip olup en az orta derecede mesleki tahsil görmüş bulunanlardan oluştuğu** anlaşılmaktadır. Yine yapılan bu tanımdan sayılan meslek gruplarının tahdidî değil örneklendirici sayma yoluna başvurulmuş yapıldığı düzenlemenin lafzından görülmektedir. Bu doğrultuda, Anadolu meslek lisesinin mutfak bölümünden mezun olmam dolayısıyla öğrenimini gördüğüm mesleğimi fiilen icra ettiğim, teknisyen unvanına sahip olduğum ve en az orta derecede mesleğimle ilgili tahsil gördüğüm anlaşılmaktadır.

Yardımcı hizmetler sınıfının ise **yapılan iş ölçüt alınarak** ana hizmetlere yardımcı görevleri yapanlardan olduğu ve yapılan işin herhangi bir nitelik ve eğitim gerektirmediği açıktır. Aşçılık görevime ilişkin yapmış olduğum işin asli yani ana bir iş olduğu, hiçbir ana işe yardımcı nitelikte bulunmadığı, öğrenimin doğrultusunda ifa edildiği ortadadır.

Dolayısıyla kamu görevimi sürdürdüğüm aşçılık kadrosunun teknik hizmetler sınıfında olduğu ve kamu idarelerince de bu kapsamda değerlendirilme yapılması gerektiği açıktır.

3- 3795 sayılı Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan Verilmesi Hakkında Kanunun 3. maddesi: “Gördükleri mesleki teknik öğretim alanlarına göre;

a) Mesleki ve teknik öğretim veren ortaöğretim kurumlarından mezun olanlar ile denkliği Millî Eğitim Bakanlığınca kabul edilen diğer mesleki ve teknik öğretim veren ortaöğretim kurumlarından mezun olanlar ve bu okullara denk mülga okullardan mezun olanlara “teknisyen”,

b) Lise üstü iki yıl süreli yüksek teknik öğretim görenlere, "tekniker",

c) Lise üstü üç yıl süreli yüksek teknik öğretim görenlere, "yüksek tekniker",

d) Lise üstü dört yıl süreli yüksek teknik öğretim gören erkek teknik öğretmen okulu, erkek teknik yüksek öğretmen okulu, yüksek teknik öğretmen okulu ve teknik eğitim fakültesi mezunları ile kız teknik öğretmen okulu, kız teknik yüksek öğretmen okulunun ve mesleki eğitim fakültesinin teknik eğitim veren bölümlerinden mezun olanlara "teknik öğretmen",

e) (Değişik: 2/12/2016 -6764/50 md.) Teknik öğretmen unvanını kazananlar için Yükseköğretim Kurulunca belirlenen mühendislik fakültelerince düzenlenecek iki yarıyıl süreli mühendislik eğitimi tamamlama programını en fazla dört yarıyıl içinde bitirenlere dallarında “mühendis”, ...unvanı verilir.” **şeklindedir.**

Ekte sunduğum diploma örneğinden; Anadolu meslek lisesi mutfak bölümünden mezun olduğum görülmektedir. Bu doğrultuda yukarıda da belirtilen 657 sayılı Kanunun 36.maddesinde yer alan teknik hizmetler sınıfına ilişkin tanımda yer alan...teknisyen ve emsali teknik unvanlara sahip olup, en az orta derecede mesleki tahsil görmüş bulunanlar... şartına sahip olduğum ve teknisyen unvanımın olduğu görülmektedir.

4- 3795 sayılı Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan Verilmesi Hakkında Kanunun 3. maddesinin son fıkrasında “Bu unvanlar, eğitim görülen dalın ismi ile birlikte kullanılır.” şeklinde düzenleme bulunması karşısında Yiyecek Hizmetleri Alanı Mutfak

bölümü mezunu olmamdan dolayı “mutfak teknisyeni” unvanına sahip bulunmaktayım. Kamu idarelerinde teknisyen, tekniker, mühendis gibi kadrolar genel ve torba nitelikli kadrolardır. Teknisyenler; elektrik teknisyeni, matbaa teknisyeni, makine teknisyeni şeklinde ayrı ayrı istihdam edilmemektedir. Ancak gördükleri eğitime göre 3795 sayılı Kanun gereğince bu unvanlara sahip olup teknik hizmetler sınıfında yer almaktadırlar.

Bahse konu edilen teknisyenler gibi meslek lisesi mezunu olmam dolayısıyla mutfak teknisyeni olmama rağmen mesleğime ilişkin tanımlanan aşçılık kadrosunun teknik hizmetler sınıfında değerlendirilmemesi çelişkili bir durum yaratmaktadır. Bu çelişkili durum aynı koşullarda bulunanlara aynı kuralların uygulanacağını öngören Anayasanın 10. Maddesinde düzenleme bulan eşitlik ilkesine aykırıdır. Zira mesleki ve teknik öğretim veren ortaöğretim kurumlarından mezun olanlar ile denkliği Millî Eğitim Bakanlığınca kabul edilen diğer mesleki ve teknik öğretim veren ortaöğretim kurumlarından mezun olanlar ve bu okullara denk mülga okullardan mezun olan diğer tüm teknisyenler teknik hizmetler sınıfında bulunmaktayken mutfak teknisyenleri yani aşçılar yardımcı hizmetler sınıfında değerlendirilmektedir.

5- Aşçı kadrosu için yaşanan bu çelişkili süreç matbaacı kadrosu için de yaşanmış ve bu konuda Devlet Personel Başkanlığı, 3795 sayılı Kanuna istinaden “Matbaa, Meslek Lisesinin çeşitli bölümlerinden mezun ilgililerin gördükleri öğrenimleri itibariyle ihtiyaç duyulması halinde mesleklerini ifa etmek üzere Teknik Hizmetler Sınıfındaki teknisyen unvanlı kadrolara atanmalarının mümkün olduğu mütalaa edilmektedir.” şeklinde görüş bildirmiştir. (EK-3: Devlet Personel Başkanlığı Görüşü) Bu bağlamda 657 sayılı Kanunda geçen teknisyen ve tekniker unvanlarının 3795 sayılı Kanundan geldiği açıkça görülmektedir.

6- Teknisyen/tekniker/mühendis unvanının 3795 sayılı Kanundan kaynaklandığı, Devlet Personel Daire Başkanlığının başka bir görüş yazısında yer alan (EK-4 Devlet Personel Başkanlığı Görüş Yazısı) “Fen Fakültesi Matematik-Fizik grubunda ön lisans öğrenimini (iki yıllık) tamamlayan bir kişiye 3795 sayılı Kanun kapsamındaki endüstriyel mesleki teknik öğretim veren bir yüksek öğretim kurumundan mezun olmaması, dolayısıyla 3795 sayılı Kanunun 3. maddesinde ifade edilen teknisyen ve tekniker unvanlarını haiz olmasına imkan bulunmamasından bahisle, 657 sayılı Kanunun 36-II maddesi uyarınca Teknik Hizmetler Sınıfında teknisyen veya tekniker; olarak istihdam edilmesinin mümkün olmadığı mütalaa edilmektedir.” şeklinde ifadelerinden de açıkça anlaşılmaktadır. Kamu idarelerince aşçı kadrosundan görev yapan personeller 3795 sayılı Kanuna göre açık bir şekilde teknisyen/tekniker unvanını ihraz etmesine rağmen teknik hizmetler sınıfı dışında tutulmaktadır.

7-Aşçılık mesleği, hiç kimsenin kısa bir süreçte öğrenemeyeceği çıraklık kalfalık ustalık gibi süreçlerinin olduğu belirli bir tecrübe ve teknik birikim gerektiren dünyada çok büyük itibara sahip bir meslektir. Kamu idareleri nezdinde görev yapan aşçılar meslek liselerinin mutfak bölümlerinden ya da üniversitelerin aşçılık programından mezun olmuş ve teknisyen/tekniker unvanını kazanmış personellerdir. Aynı zamanda akademik bir meslek olan aşçılık ile ilgili üniversiteler yeni bölümler açmakta ve mesleki teknik liseler eğitimlerine devam etmektedir.

Günümüzde cezaevlerinden adalet saraylarına, kışladan karargaha, Meclisten Cumhurbaşkanlığına, Bakanlıklardan okullara kadar her türlü kamu idaresinde görev yapan aşçılar, kamu çalışanlarının en temel ihtiyacı olan beslenme ihtiyacını karşılamakta, bu hizmetini yerine getirirken her gün mesai saati gözetmeksizin çalışanların sağlıklı ve güvenli gıdaya ulaşmasını sağlamaktadır. Aşçılar iş yaparken, teknolojiyi, matematik bilgisini, sağlık bilgisini ve gördüğü öğrenime ilişkin tüm teknik ve mesleki bilgiyi eğitimin bilgiyi kullanmakta ve asli bir işi sürdürmektedir.

Aşçıların, alanı, konusu, yöntem ve teknik özellikleri göz önünde bulundurulduğunda yardımcı bir işi yapmadığımız açık olduğundan yardımcı hizmetler sınıfında değerlendirilmemiz hukuka aykırıdır.

8-3795 sayılı Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan Verilmesi Hakkında Kanununa 3. madde ile getirilen değişikliğin amacını anlamak ve hükmün anlamını buna göre tayin etmek başvuru konusu talebin değerlendirilmesi noktasında önemlidir. Bu yorum yapılırken bir yasanın çıkarılmasında hangi amacın güdüldüğü de göz önünde bulundurulması gerekir. Bahse konu Kanunun Meclis gündeminde görüşülmesi esnasında dönemin Milli Eğitim Bakanı; *657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 36. maddesinin G fıkrasına istinaden işlem yapıldığını, 3. maddeye gerekçe olarak ise farklı liselerden mezun olanların teknisyen unvanı alırken almayanlar için mağduriyetleri gidermek için düzenlemeye ihtiyaç olduğunu ve yeni yapılanmayla bu sorunun çözümünün amaçlandığını* belirtmiştir. **(EK-5: TBMM Görüşme Tutanakları)**

Kanun koyucunun bu amacına rağmen sorun tam anlamıyla çözülememiş ve kamu idareleri ikili ve çelişkili işlemler tesis etmeye devam etmişlerdir. Teknik hizmetler sınıfında ilişkin madde hükmünde aşçı ibaresinin açık bir şekilde yer almaması gerekçe gösterilerek kadrom yıllardır yardımcı hizmetler sınıfında değerlendirilmiştir.

9- T.C. Anayasasının 55. maddesinde “*Ücret emeğin karşılığıdır. Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır.*” şeklinde düzenleme içermesine rağmen yaptığım iş yardımcı nitelikte olmamasına rağmen bu hizmet sınıfı kapsamında değerlendirildiğinden yaptığım işe uygun ücret kazanmamaktayım. Kadromun teknik hizmetler sınıfında olduğunun kabulü halinde ücretimde meydana gelecek iyileşmeler yaptığım işe uygun ücreti getirecektir. Aksi halde yapılan değerlendirmelerin Anayasanın 55. maddesine de aykırılık teşkil edeceği şüphesizdir.

10- Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının, 02.04.2025 tarih ve 17798 sayılı aşçılık programı unvanı konulu yazısında üniversitelerin aşçılık programından mezun olanların 04.06.2014 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu toplantısında 2547 sayılı Kanunun 2880 sayılı Kanunla değişik 43/b maddesi uyarınca 1984 yılında tekniker unvanı verildiği dikkate alınarak aşçılık programı mezunlarının tekniker unvanının kullanılmasını uygun görüldüğünü, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36.maddesinde tekniker unvanı alanlar teknik hizmetler sınıfında yer almakta olduğunu belirtmiştir. (EK-6) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının bu yöndeki yazısı izah ettiğim hususları gözetmekte ve olması gereken hukuki durumu açıklamaktadır.

11- Aşçı kadrosunda bulunan, teknik hizmetler sınıfında teknisyen kadrosunda değerlendirilmek isteyen ve bu sebeple hizmet sınıfı değişikliği için görev yaptığı kuruma başvuru yapan bir başka kamu çalışanınin talebinin reddi karşısında **Ankara 6. İdare Mahkemesinde açmış olduğu davada yerel mahkeme 2020/423E., 2020/2191K. sayılı kararında:** "... 657 sayılı Kanun'da sayılan sınıfların kapsamının tayininde benzeri veya eşdeğer öğrenim veya hizmetlerin tespiti Cumhurbaşkanına bırakıldığı, kamu kurum ve kuruluşları tarafından personel atamasına lüzum görülmesi halinde kadroların sayı ve sınıflarına kadar Devlet Personel Başkanlığına bildirimde bulunulduğu, Başkanlık tarafından ise yine sınıfları da duyurulmak suretiyle personel ilanına çıkıldığı, davalı idarenin görevde yükselme sınav yönetmeliğinde sayılan bazı mesleklerin unvan değişikliği sınavına tabi tutulmak suretiyle elde edilebileceği, "teknisyenliğin bu meslekler arasında "aşçılığın ise görevde yükselmeye tabi kadrolar arasında sayıldığı, bu durumda aşçılık programı mezunlarıyla ilgili 657 sayılı Kanun'daki sınıflardan hangisine tabi olarak görev yapacakları hususunda Cumhurbaşkanlığı'nca yapılan bir tespit bulunmadığı, başka bir ifadeyle, davacının geçmek istediği "Teknik Hizmetleri Sınıfı'nda sayılan meslekler arasında "aşçılık" mesleğine yer verilmediği ya da "aşçılık" mesleğinin bu sınıfta sayılan mesleklerden herhangi birine dahil olacağı yönünde de Cumhurbaşkanlığı'nca bir tespit yapılmadığı..." gerekçeleriyle hüküm kurmuştur.

Yerel mahkeme tarafından verilen bu kararda birçok hukuka aykırı değerlendirmesi bulunması bir yana aşçı kadrosunun teknik hizmetler sınıfında olması gerektiği izah ettiğimiz tüm açıklamalar doğrultusunda açık olmasına rağmen makamınızca bu konuda açık bir tespit, düzenleme ve işlem yapılmaması karşısında idareler ve mahkemeler yanlış ve çelişkili yorum yaparak aşçı kadrosunda bulunan personeller hakkında farklı farklı kararlar vermektedir.

12- İdarelerin ve yargı makamlarının genel tavrı bu olsa da idarelerce aşçı kadrosunun teknik hizmetler sınıfında istihdam edilmesi şeklinde işlemler de tesis edilmiştir. Örneğin Manisa Celal Bayar Üniversitesi 08.06.2017 tarihli unvan değişikliği sınav duyurusunda "unvanı:teknisyen, sınıfı:THS, meslek liselerinin mutfak bölümünden mezun olmak" şeklinde ilan metni oluşturmuştur. 2012 KPSS puanı ile ÖSYM tarafından 23.10.2012 tarihinde teknik hizmetler sınıfında aşçı olarak ataması yapılan N.G., Adıyaman Üniversitesi hazır yemek ve aşçılık alanında tekniker olarak kamu görevini sürdürmektedir. Yine Milli Savunma Bakanlığı Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı Kültür ve Sosyal Hizmetler Şube Müdürlüğü'nde pastacı (yardımcı hizmetler sınıfı) olarak görev yapan A.Ç. isimli personel hakkında Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü Sosyal İşler Daire Başkanlığı Yemekhane Hizmet Şube Müdürlüğü Yemek Hazırlık Koordinatör Birimine teknisyen (gıda) olarak unvan değişikliği işlemleri yapılmıştır. İçişleri Bakanlığı personeli E.Y.E., 2018 yılında yardımcı hizmetler sınıfı/aşçı kadrosunda iken 2019 itibarıyla teknisyen kadrosunda istihdam edilmiştir. Halihazırda mevcut düzenlemelerle aşçı kadrosunun teknik hizmetler sınıfında değerlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşmakta ise de aksi yönde birçok işlem de tesis edilmektedir.

Bu nedenle; hukuka aykırı çelişkili uygulamaların sona ermesi adına, makamınızdan gerekli işlemlerin yapılmasını talep etmem zorunlu hale gelmiştir. Bu doğrultuda gerek **657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 71. maddesinde yer alan;** *“Memurların eşit dereceler arasında veya derece yükselmesi suretiyle sınıf değiştirmeleri caizdir. Bu şekilde sınıf değiştireceklerin geçecekleri sınıf ve görev için bu Kanunda, kuruluş kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen niteliklere sahip olmaları şarttır.”* şeklindeki düzenleme kapsamında; **“Kamu idarelerince “öğrenimleri neticesinde teknisyen unvanını kazanmış aşçıların, teknisyen kadrolarına atanarak teknik hizmetler sınıfında yer alması sağlanabileceği gibi”** halihazırda gördüğüm mesleki öğrenim doğrultusunda kamu görevini sürdürmem ve yaptığım işin gerektirdiği nitelikler karşısında **“teknik hizmetler sınıfında olduğumun açık bir düzenleme ile izah edilmesi amacıyla aşçı ibaresinin teknik hizmetler sınıfına dahil edilmesi ile”** de mağduriyetim giderilebilecektir. Zira 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36/G maddesine *göre hizmet sınıflarının ve fıkralarının kapsamı, kapsamlarının tayini veya benzeri veya eşdeğer öğrenim/hizmet tespiti ve işlemleri makamınız yetkisinde bulunmaktadır.*

Yukarıda arz ve izah etmeye çalıştığım açıklamalarım doğrultusunda; **aşçı kadrosuna ilişkin hizmet sınıfının açıklığa kavuşturulması için;**

- 1- **Kamu idarelerince “öğrenimleri neticesinde” teknisyen unvanını kazanmış aşçıların, teknisyen kadrolarına atanarak teknik hizmetler sınıfında yer alması sağlanmasına,**
- 2- **Aşçılık ibaresinin, 657 sayılı Kanununun 36.maddesinde yer alan Teknik Hizmetler Sınıfı kapsamına alınması için makamınızca gerekli tespiti ve işlemlerin yapılması için**

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

03.02.2025